

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 26 mars 1943 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1943/44 under riksstatens tionde huvudtitel, avseende anslagen inom handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Handelsdepartementet.

1:o) **Handelsdepartementet: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:tt under tionde huvudtiteln (punkt 1, sid. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1943) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för handelsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Handelsdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 209,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 204,000 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har ansetts böra höjas med 6,800 kronor för vikariatslön å en andre kanslisekreterartjänst i A 21, vilken befattning för närvarande är vakant. Anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal har föreslagits dels sänkt med 5,600 kronor, då en amanuens i Eo 18 förväntas komma att uppehålla förordnande å förenämnda kanslisekreterarebefattning, dels höjd med 3,800 kronor för nyrekrytering av amanuenspersonal.

Den verkställda beräkningen av förevarande anslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för handelsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	»	120,800
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal . .	»	43,200
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	21,000

Summa förslagsanslag kronor 209,000;

b) till *Handelsdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 209,000 kronor.

2:o) **Handelsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 2 och 3), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 1,500 kronor, avseende expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelsdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

3:o) **Handelsdepartementet: Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 3 och 4) och under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för löpande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelsdepartementet*: *Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 15,000 kronor.

Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer.

4:o) **Kommerskollegium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 5—12) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för kommerskollegium;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till *Kommerskollegium*: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 849,600 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 839,600 kronor.

Departementschefens förslag innebär utbyte av en amanuensbefattning å statistiska byrån mot en extra ordinarie aktuarietjänst i lönegraden Eo 21 samt förstärkning av arbetskrafterna å elektriska byrån med en ingenjör. Avlöningen till denne ingenjör föreslås, i avbidan på närmare erfarenhet rörande det framtida behovet av befattningen ifråga, böra utgå i form av arvode, vilket beräknats till högst 8,000 kronor för år räknat.

På grund av beräknade löneklassuppflyttningar föreslås en ökad medelsanvisning av 2,000 kronor.

Utskottet tillstyrker, att ytterligare en befattning såsom extra ordinarie aktuarie uppföres i personalförteckningen. Då departementschefens förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för kommerskollegium:

Personalförteckning.	
Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C 12
7 byråchefer	A 30
1 navigationsskoleinspektör	A 29
1 skeppsmättningsöverkontrollör och överinspektör ..	A 29
1 byrådirektör	A 28
1 byrådirektör	A 26
1 sjöteknisk konsulent	A 26
3 förste aktuarier	A 24
3 förste byråingenjörer	A 24
1 förste byråinspektör	A 24
1 redaktör	A 24
5 sekreterare	A 24
1 byråinspektör	A 22
2 aktuarier	A 21
2 notarier	A 21
1 revisor och bokhållare	A 21
1 registrator	A 14
3 kansliskrivare	A 11
1 kontorist	A 9
1 förste expeditionsvakt	A 7
8 kanslibiträden	A 7
5 expeditionsvakter	A 5
18 kontorsbiträden	A 4
2 skrivbiträden	A 2

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å övergångsstat.	
1 kamrerare	A 24
1 teknisk konsulent	A 24
1 kansliskrivare	A 11

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

1 förste byråingenjör	Eo 24
1 sekreterare	Eo 24
2 aktuarier	Eo 21;

Anm. 1. Den å ordinarie stat upptagna befattningen såsom revisor och bokhållare skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kamreraren kvarstår i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna kontorsbiträdesbefattningarna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kansliskrivaren kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor 458,400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 13,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 278,000
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	» 100,000

Summa förslagsanslag kronor 849,600;

c) till *Kommerskollegium*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 849,600 kronor.

5:o) **Kommerskollegium: Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, sid. 12—14), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 1,000 kronor, avseende reseersättningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommerskollegium*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

6:o) **Kommerskollegium: Särskilda kostnader för handläggning av vissa låneärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, sid. 14 och 15), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommerskollegium: Särskilda kostnader för handläggning av vissa låneärenden* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

7:o) **Bergsstaten: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, sid. 15 och 16), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 2,400 kronor, som föranledes av flera äldre tjänstemäns avgång och ersättande med yngre befattningshavare, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för bergsstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 74,600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 800
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 11,200
<hr/> Summa förslagsanslag kronor 86,600;	

b) till *Bergsstaten: Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 86,600 kronor.

8:o) **Bergsstaten: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 16 och 17), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 1,000 kronor, avseende reseersättningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bergsstaten: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 16,000 kronor.

9:o) **Sprängämnesinspektionen: Avlöningar.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 17 och 18), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 3,000 kronor, varav 2,500 kronor å anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal och 500 kronor å anslagsposten till rörligt tillägg, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sprängämnesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 32,000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 18,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 7,500
<hr/> Summa förslagsanslag kronor 58,400;	

b) till *Sprängämnesinspektionen*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 58,400 kronor.

10:o) Sprängämnesinspektionen: Omkostnader. Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, sid. 18), får under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår, hemställa,

att riksdagen må till *Sprängämnesinspektionen*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 9,300 kronor.

11:o) Statens elektriska inspektion: Avlöningar. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11, sid. 18—23) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Statens elektriska inspektion: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 108,500 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 96,100 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän föreslås höjd med 909 kronor för möjliggörande av löneklassuppflyttningar. Departementschefens förslag innebär vidare, att medel anvisas för avlöande av en assistent och en ritare, av vilka den förstnämnde skulle erhålla arvode med 6,000 kronor för år och den sistnämnde placeras i lönegraden Ex 12. För beredande av ersättningar vid vikariat avses bära tillkomma ett belopp av 500 kronor. Slutligen föreslås anslagsposten till rörligt tillägg höjd med 1,000 kronor.

Utskottet.

Den föreslagna personalförstärkningen med en assistent och en ritare tillstyrkes av utskottet, som icke har något att erinra mot den för dessa befattningshavare förordade löneställningen. Då departementschefens förslag jämväl i övrigt tillstyrkes av utskottet, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	80,400
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	6,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	9,100
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	13,000
Summa förslagsanslag		kronor 108,500;

b) till *Statens elektriska inspektion*: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 108,500 kronor.

12:o) Statens elektriska inspektion: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, sid. 23 och 24), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 3,000 kronor, avseende reseersättningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens elektriska inspektion*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 15,800 kronor.

13:o) Fartygsinspektionen: Avlöningar. Fartygsinspektionen: Omkostnader. På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 13 och 14, sid. 24 och 25) och under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Fartygsinspektionen*: *Avlöningar* ett förslagsanslag av 261,200 kronor;

b) till *Fartygsinspektionen*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 52,000 kronor.

14:o) Skeppsmätningväsendet: Avlöningar. Skeppsmätningväsendet: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 15 och 16, sid. 25—27), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära beträffande förstnämnda anslag en höjning med 400 kronor och beträffande sistnämnda anslag en minskning med 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Skeppsmätningssväsendet: Avlöningar* ett förslagsanslag av 24,900 kronor;

b) till *Skeppsmätningssväsendet: Omkostnader* ett förslagsanslag av 5,300 kronor.

15:o) Torvingenjörer m. fl.: Avlöningar. Torvingenjörer m. fl.: Omkostnader. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 17 och 18, sid. 28), vilka innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Torvingenjörer m. fl.: Avlöningar* ett förslagsanslag av 10,200 kronor;

b) till *Torvingenjörer m. fl.: Omkostnader* ett förslagsanslag av 10,300 kronor.

16:o) Instruktör i hemslöjd: Avlöning. Instruktör i hemslöjd: Omkostnader. I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 19 och 20, sid. 29 och 30) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Instruktör i hemslöjd: Avlöning* ett anslag av 6,700 kronor;

b) till *Instruktör i hemslöjd: Omkostnader* ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

17:o) Navigationsskolorna: Avlöningar. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21, sid. 30—34) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för navigationsskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Navigationsskolorna: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 439,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 435,600 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän föreslås sänkt dels med 9,000 kronor på grund av att ledigblivna platser efter två ordinarie lärare torde komma att besättas med extra ordinarie eller extra lärare, dels ock med 4,300 kronor, enär två vaktmästartjänster avses under vissa delar av nästa budgetår hållas obesatta. För beredande av arvode till examensledaren å maskintekniska linjen beräknas oförändrat belopp, 2,000 kronor. Det torde, framhåller departementschefen, liksom hittills få ankomma på Kungl. Maj:t att nedsätta beloppet för det fall att arvodestagaren eljest av statsmedel upp-

bär lön eller arvode. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås höjd med 18,700 kronor. Ökningen förändrades i huvudsak av förhöjda ersättningar åt timlärarna samt att lön beräknas under hela budgetåret åt två extra ordinarie eller extra lärare som, på sätt ovan framgår, beräknas komma att uppehålla två lediga ordinarie lärartjänster.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag. Det torde liksom hittills få ankomma på Kungl. Maj:t att nedsätta det för examensledaren å maskintekniska linjen upptagna arvodet å 2,000 kronor för det fall att denne eljest av statsmedel uppbär lön eller arvode.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må
a) godkänna följande avlöningsstat för navigationsskolorna,
att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor	299,700
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	2,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	105,000
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	46,000
	Summa kronor	452,700

Särskilda uppbördsmedel:

Hyror och hyresersättningar	kronor	13,700
	Nettoutgift kronor	439,000;

b) till *Navigationsskolorna*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 439,000 kronor.

18:o) **Navigationsskolorna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, sid. 34—36), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 300 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 27,100 kronor.

19:o) **Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, sid. 36), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 2,400 kronor.

Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

20:o) **Sveriges geologiska undersökning: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, sid. 37 och 38), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 1,700 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	165,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	91,700
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	37,800

Summa förslagsanslag kronor 294,500;

b) till *Sveriges geologiska undersökning: Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 294,500 kronor.

21:o) **Sveriges geologiska undersökning: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, sid. 38—41), vilket i förhållande till motsvarande anslag under löpande budgetår innebär en ökning med 7,200 kronor, avseende publikationstryck, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 105,000 kronor.

22:o) **Sveriges geologiska undersökning: Tryckning av verket De mellan-svenska järnmalmernas geologi.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26, sid. 41—44) att till Sveriges geologiska undersökning: Tryckning av ver-

ket De mellansvenska järnmalmernas geologi för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

Med hänsyn till det värde utgivandet av ifrågavarande verk skulle äga till belysande av en icke oviktig del av den svenska järnhanteringens försörjning med järnmalm har departementschefen, i likhet med de myndigheter som yttrat sig i ärendet, förorddat, att bidrag lämnas av statsmedel för bestridande av de med verkets utgivande förenade kostnaderna. Dessa hava beräknats till minst 35,000 kronor. Då från enskilt håll bidrag i form av förhandsbeställningar å ett antal exemplar av verket kan förväntas till ett sammanlagt belopp av högst 17,800 kronor, har departementschefen tillstyrkt, att å riksstaten för ändamålet upptages ett anslag av 20,000 kronor.

På i ärendet anförda skäl har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att bidrag av statsmedel lämnas för utgivande av ifrågavarande bokverk. Mot storleken av det för ändamålet äskade anslaget har utskottet icke något att erinra.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning: Tryckning av verket De mellansvenska järnmalmernas geologi* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

23:o) Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m. Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och förberedande gruvarbeten. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 27 och 28, sid. 44—51), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära beträffande förstnämnda anslag en ökning med 12,000 kronor och beträffande sistnämnda anslag en ökning med 55,200 kronor, vilka anslagsökningar motiverats av beräknad fortskridande prisstegring, får utskottet, som intet haft att erinra mot vad departementschefen i ärendet anført, hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m.* ett reservationsanslag av 132,000 kronor;

b) till *Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och förberedande gruvarbeten* ett reservationsanslag av 595,000 kronor.

24:o) Statens provningsanstalt: Avlöningar. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29, sid. 51—61) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens provningsanstalt;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44; dels ock till Statens provningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 466,200 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 442,600 kronor.

Den nuvarande chefen för statens provningsanstalt, vilken är placerad i lönegraden B 2, uppnår under september månad 1943 pensionsåldern. I samband med att tjänsten återbesättes torde den, framhåller departementschefen, böra förändras från fullmaktstjänst till tjänst tillsatt genom förordnande för viss tid; motsvarande anställningsform tillämpas nämligen numera i regel vid övriga likartade verk. Den nya tjänsten bör, med oförändrad benämning, upp- tagas i lönegraden C 10. Förändringen föranleder en ökning av medelsbehovet å anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 2,000 kronor. I not till personalförteckningen bör angivas, att den nuvarande tjänsteinnehavaren under sin återstående tjänstetid skall åtnjuta avlöning enligt lönegrad B 2.

Med hänsyn till emotsedda avlöningsförhöjningar föreslås, att sistnämnda anslagspost höjes med ytterligare 3,600 kronor. Anslagsposten till avlöningar till tillfälliga biträden föreslås med hänsyn till belastningen böra höjas med 18,000 kronor. Sammanlagda anslagshöjningen utgör således 23,600 kronor.

Utskottet.

Den föreslagna förändringen å personalförteckningen tillstyrkes av utskottet, som ej heller har något att erinra mot den av departementschefen verkställda beräkningen av avlöningsstaten.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens provningsanstalt:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 överdirektör	C 10
5 avdelningschefer	A 29
4 förste avdelningsingenjörer	A 24
1 kassör och räkenskapsförare	A 20
1 assistent	A 15
1 förste verkmästare	A 15
1 instrumentmakare	A 14
1 verkmästare	A 12
2 förste laboratoriebiträden	A 11

Befattning	Lönegrad
1 kansliskrivare	A 11
1 kontorist	A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	A 8
4 laboratoriebiträden	A 7
1 expeditivsvakt	A 6
1 kontorsbiträde	A 4

Tjänstemän å övergångsstat.

2 avdelningsingenjörer ..... A 21

Extra ordinarie tjänsteman i högre
lönegrad än den 20:e.

1 förste avdelningsingenjör ..... Eo 24

Anm. Under den tid den nuvarande innehavaren av överdirektörsbefattningen kvarstår i tjänst skall han åtnjuta avlöning enligt lönegrad B 2;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 207,700
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 1,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 84,300
4. Avlöningar till tillfälliga biträden, förslagsvis	» 130,000
5. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 43,000

Summa förslagsanslag kronor 466,200;

c) till Statens provningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 466,200 kronor.

25:o) Statens provningsanstalt: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, sid. 61—64), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 10,000 kronor, vilken är att tillskriva dels tillströmningen av arbetsuppgifter, dels ock höjda priser på olika områden, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statens provningsanstalt: Omkostnader för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 120,000 kronor.

26:o) **Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av tekniska apparater m. m.** Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, sid. 64 och 65), hemställer,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av tekniska apparater m. m.* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

27:o) **Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av vissa kraftmättningsanordningar.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 32, sid. 65—67) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av vissa kraftmättningsanordningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

28:o) **Statens provningsanstalt: Utrustning av byggnad för ett laboratorium för betongtekniska provningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 33) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

29:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, sid. 67—70), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 5,000 kronor, avsedd att möjliggöra nyanställning av viss extra personal, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för flygtekniska försöksanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	53,500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal..	»	172,000
3. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	»	100,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	25,500

Summa förslagsanslag kronor 351,000;

b) till *Flygtekniska försöksanstalten: Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 351,000 kronor.

30:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, sid. 70—72), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 3,000 kronor, beroende på erforderlig nyanskaffning av verktyg, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygtekniska försöksanstalten: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 198,700 kronor.

31:o) **Statens hantverksinstitut: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36, sid. 72—76) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Statens hantverksinstitut: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 182,500 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 175,600 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att medel beräknas för anställande av en befattningshavare i lönegraden Ex 4, innebärande en höjning av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 1,900 kronor. Departementschefens förslag innebär vidare, att anslagsposten till avlöningar till tillfälliga biträden höjes med 5,000 kronor, vilket belopp överflyttats från andra anslag. Sammanlagda anslagsökningen utgör alltså 6,900 kronor.

Mot beräkningen av förevarande anslag har utskottet icke något att erinra, varför utskottet tillstyrker den begärda medelsanvisningen. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, i likhet med vad som gäller för innevarande budgetår, efter särskild framställning medgiva överskridande av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, under villkor att inkomsten av kursavgifter visas stiga i minst motsvarande omfattning.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor	38,600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	34,000

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	kronor	82,900
4. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	»	18,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	9,000

Summa förslagsanslag kronor 182,500;

b) till *Statens hantverksinstitut: Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 182,500 kronor.

32:o) **Statens hantverksinstitut: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, sid. 76—81), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en ökning med 3,000 kronor, får utskottet, som intet har att erinra mot vad departementschefen i samband med anslagsberäkningen anfört, hemställa,

att riksdagen må till *Statens hantverksinstitut: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 14,500 kronor.

33:o) **Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38, sid. 81—84), som innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 80,000 kronor.

34:o) **Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39, sid. 84—88) att till Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 160,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 135,000 kronor.

Föredragande statsrådet föreslår, att för nästa budgetår ett lika stort statligt bidrag som under de senaste budgetåren eller 120,000 kronor beräknas för ifrågavarande forskningsverksamhet. Det torde, framhåller föredragande statsrådet, på sätt hittills varit fallet, få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma, i vad mån beloppet må av ingenjörsvetenskapsakademien tagas i bruk, samt att efter förslag av akademien meddela närmare föreskrifter rörande

användningen av medlen. Av beloppet torde, framhåller föredragande statsrådet vidare, i likhet med vad som förutsatts senast för löpande budgetår, 30,000 kronor bära reserveras för särskilt angelägna forskningsuppgifter och för bestridande av utgifter, för vilkas gäldande statsbidraget i övrigt icke förslår.

Föredragande statsrådets förslag innebär vidare, att i förevarande anslag inräknas ett belopp av 40,000 kronor till bestridande av fasta kostnader för driften av försöksstationen för bränsleteknisk forskning.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot att ett belopp av 40,000 kronor inräknas i förevarande anslag för bestridande av fasta kostnader för driften av försöksstationen för bränsleteknisk forskning. Mot beräkningen av anslaget i övrigt eller mot vad föredragande statsrådet i samband därmed anfört har utskottet icke heller något att invända.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 160,000 kronor.

35:o) Utrustning av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40, sid. 88—91) att till Utrustning av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 87,000 kronor.

Av vad ingenjörsvetenskapsakademien i ärendet anfört framgår, att ett trängande behov av tillgång till laboratorietrymmen av helt annan omfattning än dem, som nu stå till akademiens förfogande, föreligger för fullföljande av planerade och igångsatta arbeten och undersökningar beträffande den i nuvarande läge så utomordentligt betydelsefulla bränsleforskningen, samt att vissa apparater, som äro avsedda att uppställas i den nya försöksstationen, numera konstruerats och delvis beställts. Med hänsyn härtill läser det, framhåller departementschefen, vara synnerligen önskvärt att försöksstationen i samband med dess färdigställande utrustas till full effektivitet. Departementschefen förordar därför, att för nästa budgetår ett belopp om ytterligare 120,000 kronor ställes till förfogande för ändamålet.

På i ärendet anförda skäl tillstyrker utskottet, att det för tillgodoseende av ifrågavarande utrustningsbehov äskade anslaget anvisas.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Utrustning av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

36:o) Statens tekniska forskningsråd. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41, sid. 91 och 92) att till Statens tekniska forskningsråd för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 45,000 kronor.

För innevarande budgetår hava för ändamålet anvisats 40,000 kronor, varjämte 200,000 kronor anvisats till tekniskt-vetenskaplig forskning.

Departementschefen föreslår nu, att anslag till statens tekniska forskningsråd och till tekniskt-vetenskaplig forskning för nästa budgetår upptagas till 45,000 kronor respektive 700,000 kronor. Departementschefen förutsätter, att å anslaget till undersökningar avseende utnyttjandet av vissa inhemska råvarutillgångar m. m. vid innevarande budgetårs utgång eventuellt förefintlig reservation må tillföras ifrågavarande anslag till tekniskt-vetenskaplig forskning.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag anslaget till statens tekniska forskningsråd för nästa budgetår bestämmes till 45,000 kronor och anslaget till tekniskt-vetenskaplig forskning till 700,000 kronor. Vad departementschefen anfört i fråga om dispositionen av eventuellt förefintlig reservation å anslaget till undersökningar avseende utnyttjandet av vissa inhemska råvarutillgångar m. m. har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under närmast följande punkt kommer utskottet att göra hemställan om medelsanvisning till tekniskt-vetenskaplig forskning.

Med avseende å nu förevarande punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens tekniska forskningsråd* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 45,000 kronor.

37:o) Tekniskt-vetenskaplig forskning. Under hänvisning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört, får utskottet med avseende å Kungl. Maj:ts förevarande förslag (punkt 42, sid. 92) hemställa,

att riksdagen må till *Tekniskt-vetenskaplig forskning* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

38:o) Statens kommitté för byggnadsforskning. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, sid. 92—94), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens kommitté för byggnadsforskning* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 40,000 kronor.

39:o) **Byggnadsforskning.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, sid. 94) får utskottet under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställa,

att riksdagen må till *Byggnadsforskning* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

40:o) **Bidrag till svenska träforskningsinstitutet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45, sid. 94—96) att till Bidrag till svenska träforskningsinstitutet för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor.

1942 års riksdag har till Nybyggnad för svenska träforskningsinstitutet å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1942/43 anvisat ett reservationsanslag av 600,000 kronor.

I överensstämmelse med vad som avsågs vid 1942 års riksdag borde, framhåller departementschefen, anslag för budgetåret 1943/44 beviljas för slutförande av de arbeten avseende byggnad för svenska träforskningsinstitutet med därtill anslutna centrallaboratorier, för vilkas igångsättande medel anvisats å den löpande riksstaten. Då av det för ändamålet beräknade beloppet, 1,770,000 kronor, redan anvisats 600,000 kronor, skulle det erforderliga beloppet för nästa budgetår alltså belöpa sig till 1,170,000 kronor. Departementschefen anmäler, att han kommer att under kapitalbudgeten, statens allmänna fastighetsfond, göra framställning om ifrågavarande medelsanvisning.

Vad beträffar statens årliga bidrag till institutets driftkostnader — vid full drift beräknat till högst 445,000 kronor — anser institutets styrelse detsamma böra för nästa budgetår beräknas till 125,000 kronor. Styrelsen utgår härvid från, att institutet skall kunna tagas i bruk omkring april månads ingång år 1944. Redan före denna tidpunkt anses emellertid en del överordnad personal böra tillsättas för vidtagande av vissa förberedande åtgärder. Departementschefen tillstyrker styrelsens förslag, att för detta ändamål upptages ett anslag av 125,000 kronor, vilket föreslagits böra upptagas såsom förslagsanslag.

Utskottet, som i utlåtande denna dag tillstyrker medelsanvisning å kapitalbudgeten till nybyggnad för svenska träforskningsinstitutet, har icke funnit anledning till erinran mot det för nu ifrågavarande ändamål äskade anslaget.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska träforskningsinstitutet* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor.

41:o) **Vissa kostnader för statens gruvegendom.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 46, sid. 96—99) att till Vissa kostnader för statens gruvegendom för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 20,000 kronor.

Departementschefen har meddelat, att Kungl. Maj:t från reservationsanslaget till Undersökningar avseende utnyttjande av vissa inhemska råvarutillgångar m. m. anvisat tillhoppa 102,500 kronor till bestridande av ersättningar enligt gruvlagen till inmutaren av en molybdenmalmfyndighet, i vilket gruvföretag kronan efter vederbörlig anmälan njuter del, samt kostnader för undersökningsarbeten vid företaget. I likhet med kommerskollegium har departementschefen funnit lämpligt, att dylika ersättningar och kostnader ävensom eventuella framtida kostnader för driften av gruvföretag, beträffande vilka anmälan om begagnande av kronoandel skett, tills vidare må bestridas från anslaget till Vissa kostnader för statens gruvegendom.

Med hänsyn härtill synes departementschefen för nästkommande budgetår en väsentlig höjning av detta anslag bliva ofrånkomlig. I brist på närmare hållpunkter för en beräkning av medelsbehovet föreslås, att anslaget upptages till 100,000 kronor.

Utskottet.

Med anledning av vad departementschefen anfört i fråga om beräkningen av medelsbehovet under förevarande punkt, finner utskottet sig böra tillstyrka, att anslaget för nästkommande budgetår bestämmes till 100,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för statens gruvegendom* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

42:o) Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, sid. 99—102), vilket beräknats efter oförändrade grunder, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att under budgetåret 1943/44 utdela lärlingsunderstöd, utlärlingspenningar och statspremier med tillämpning av de för budgetåret 1942/43 i detta avseende fastställda grunder och med iakttagande att nya statsunderstöd må, vart och ett å 400 kronor, beviljas för utbildning av högst 100 lärlingar,

b) till *Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 34,000 kronor.

43:o) Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, sid. 102 och 103), vilket innebär att för nästa budgetår samma bidragsbelopp kommer att

bliva behövt för ifrågavarande verksamhet som det för innevarande budgetår använda, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 82,000 kronor.

44:o) Resestipendier för yrkesutbildning. I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, sid. 104 och 105), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resestipendier för yrkesutbildning* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

45:o) Befrämjande av hemslöjden. Bidrag till svenska slöjdföreningen. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 50 och 51, sid. 105—108) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

- a) till *Befrämjande av hemslöjden* ett reservationsanslag av 50,000 kronor;
- b) såsom *Bidrag till svenska slöjdföreningen* ett anslag av 5,000 kronor.

46:o) Bidrag till standardiseringsverksamheten. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 52, sid. 108—111) att såsom Bidrag till standardiseringsverksamheten för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 150,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 100,000 kronor. Vidare har för samma budgetår anvisats ett reservationsanslag av 50,000 kronor för standardisering på det byggnadstekniska området.

För nästa budgetår föreslås enahanda belopp för här ifrågavarande båda ändamål.

Det har synts departementschefen lämpligt, att förenämnda båda å riksstaten uppförda anslag sammanföras till ett enda anslag. Departementschefen förutsätter, att å det nuvarande anslaget för standardisering på det byggnadstekniska området vid innevarande budgetårs utgång eventuellt förefintlig reservation må tillföras det nya anslaget, vilket torde böra anvisas obetecknat. För åtnjutande av bidrag från det nya anslaget synas departementschefen liknande villkor böra tillämpas som de, vilka gälla för innevarande budgetår.

Utskottet.

Utskottet finner i likhet med departementschefen lämpligt, att de å riksstaten för innevarande budgetår upptagna anslagen till bidrag till standardiseringsverksamheten och till standardisering på det byggnadstekniska området sammanföras till ett enda anslag och att detsamma anvisas obetecknat. Förslaget härom tillstyrkes alltså. Den verkställda anslagsberäkningen samt vad departementschefen i samband därmed anfört har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom *Bidrag till standardiseringsverksamheten* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 150,000 kronor.

47:o) **Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, sid. 111) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 2,000 kronor.

Sjöfart och handel.

48:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 54, sid. 112—117) att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för lotsstyrelsen;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för lotsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 283,500 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 286,100 kronor.

Departementschefens förslag innebär, att en ledig byråingenjörsbefattning i lönegrad A 24 indrages samt att i stället inrättas en assistenttjänst i lönegrad A 14. I övrigt föreslås ökad medelsanvisning för löneklassuppflyttningar.

Utskottet.

De av departementschefen föreslagna ändringarna i personalförteckningen för lotsstyrelsen tillstyrkas av utskottet, som även lämnat den verkställda anslagsberäkningen i övrigt utan erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för lotsstyrelsen:

Personalförteckning.		
Befattning		Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 generallotsdirektör		B 3
2 byråchefer		A 30
1 överfyringenjör		A 30
2 fyringenjörer		A 27
1 sekreterare		A 26
2 byråingenjörer		A 24
1 kamrerare		A 22
1 aktuarie		A 21
1 notarie		A 21
1 materialförvaltare		A 20
2 verkmästare		A 20
1 assistent		A 14
1 registrator		A 11
1 förste expeditionsvakt		A 7
2 kanslibiträden		A 7
2 expeditionsvakter		A 5
1 kontorsbiträde		A 4

Tjänstemän å övergångsstat

1 kassör och bokhållare	A 21
1 verkmästare	A 21.

Anm. 1. En av de å ordinarie stat upptagna verkmästartjänsterna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde verkmästaren kvarstår i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna kanslibiträdestjänsterna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kassören och bokhållaren kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för lotsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 180,500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 66,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 37,000

Summa förslagsanslag kronor 283,500;

c) till Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 283,500 kronor.

49:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55, sid. 117—126) att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för lots- och fyrstaten;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 5,894,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 6,000,000 kronor.

Förslaget innebär, att ur personalförteckningen avföras två fyrmästarbefattningar å 2:a klass fyr, lönegrad A 10, och två fyrvaktarbefattningar å 2:a och 3:e klass fyr, lönegrad A 6, samt att å sagda förteckning uppföras två fyrmästarbefattningar å 3:e klass fyr, lönegrad A 8, ävensom utbyte av en befattning såsom maskinist å ångfartyg, lönegrad A 10, mot en befattning såsom maskinist å motorfartyg, lönegrad A 11. Anslagsposten till avlöningar till ordinarie personal föreslås upptagen till 2,534,000 kronor eller samma belopp som det för löpande budgetår fastställda.

Vad anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal beträffar föreslår departementschefen en minskning med 99,000 kronor samt att posten, med hänsyn till att arbetsbelastningen inom lotsverket och därmed utgifterna under posten växlar avsevärt tid till annan, upptages förslagsvis.

Anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal föreslås sänkt med 7,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har funnit sig böra tillstyrka av departementschefen föreslagna ändringar i personalförteckningen för befattningshavare å lots- och fyrstaten. Den verkställda beräkningen av förevarande anslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Vidare tillstyrker utskottet förslaget därom, att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal från och med nästa budgetår upptages förslagsvis.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för lots- och fyrstaten:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

Distriktsbefäl och personal å distriktsexpeditionerna.

6 lotskaptener ..... A 27
6 lotslöjtnanter ..... A 21

Befattning	Lönegrad
1 distriktsfyrmästare	A 12
6 kontorister	A 9
6 kontorsbiträden	A 4

Lotspersonal.

15 överlotsar	A 12
22 lotsförmän	A 11
18 »	A 9
28 »	A 8
286 lotsar	A 8
76 »	A 7

Fyrpersonal.

12 fyrmästare å 1:a klass fryskepp.....	A 12
26 » » 1:a » fyr	A 12
1 » » gasstation	A 12
6 » » 2:a klass fryskepp.....	A 10
26 » » 2:a » fyr.....	A 10
1 » » 3:e » fryskepp.....	A 8
14 » » 3:e » fyr	A 8
24 fyrvaktare » 1:a » fryskepp.....	A 8
9 » » 1:a » fyr med radiofyr.....	A 8
18 » » 1:a » fyr.....	A 7
1 » » gasstation	A 7
7 » » 2:a och 3:e klass fryskepp	A 6
27 » » 2:a » 3:e » fyr	A 6
49 fyrbiträden	A 6
52 »	A 5

Personal å tjänstefartyg.

1 befälhavare	A 20
3 maskinister å motorfartyg	A 11
4 » » ångfartyg	A 10

Tjänstemän å övergångsstat.

1 överlots	A 12
2 lotsförmän	A 11
1 lotsförman	A 9
1 expeditjonsbiträde	A 8
3 lotsar	A 8
31 fyrbiträden	A 5

Anm. 1. I lotsförmanstjänst i lönegrad A 11 å ordinarie stat må icke tillrättas förrän överlotsen å övergångsstat avgår från sin befattning.

Statsutskottets utlåtande nr 10.

Anm. 2. 2 lotsförmanstjänster i lönegrad A 9 å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 2 lotsförmän i lönegrad A 11 å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Anm. 3. 1 lotsförmanstjänst i lönegrad A 8 å ordinarie stat må icke tillsättas förrän lotsförmannen i lönegrad A 9 å övergångsstat avgår från sin befattning.

Anm. 4. 1 kontoristtjänst i lönegrad A 9 å ordinarie stat må icke tillsättas förrän expeditionsbiträdet i lönegrad A 8 å övergångsstat avgår från sin befattning.

Anm. 5. 3 lotstjänster i lönegrad A 7 å ordinarie stat må tillsättas allenast i den mån 3 lotsar i lönegrad A 8 å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Anm. 6. 31 fyrbiträdestjänster i lönegrad A 6 å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 31 fyrbiträden i lönegrad A 5 å övergångsstat antingen avlägga styrmansexamen eller förskaffa sig av lotsstyrelsen föreskriven kompetens för anställning vid 1:a klass fyr med radiofyr eller ock avgå från sina befattningar;

b) godkänna följande avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 2,534,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 950,000
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal:	
a. Lotspersonalens andel i lotspenningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor 1,750,000
b. Kost eller kostpenningar till personalen å fyrskepp m. m., <i>förslagsvis</i> »	120,000
c. Ersättningar för mistsignalering, <i>förslagsvis</i>	» 10,000
d. Fyrskeppstillägg, <i>förslagsvis</i>	» 30,000
e. Krigsriskersättning, <i>förslagsvis</i> »	15,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 485,000

Summa förslagsanslag kronor 5,894,000;

c) till *Lotsverket*: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 5,894,000 kronor.

50:o) **Lotsverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, sid. 126—134), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 173,000 kronor, beroende dels av prishöjningar, dels ock av den stegrade lotsningsfrekvensen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lotsverket: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 2,033,000 kronor.

51:o) **Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 57, sid. 134—154) att till Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Till ifrågavarande ändamål äro å riksstaten för budgetåret 1943/44 anvisade dels under tionde huvudtiteln ett reservationsanslag av 700,000 kronor, dels ock under statens allmänna fastighetsfond ett reservationsanslag av 260,000 kronor.

Uti en under förevarande punkt intagen sammanställning hava av lotsstyrelsen angivits de olika åtgärder, varom fråga är, ävensom den för varje särskild åtgärd beräknade kostnaden. Det sammanlagda nya anslagsbehovet för säkerhetsanstalter för sjöfarten under nästa budgetår har departementschefen i enlighet med lotsstyrelsens förslag och med hänsynstagande till viss förefintlig reservation beräknat till i avrundat tal 750,000 kronor, varav 400,000 kronor ansetts böra anvisas å driftbudgeten och 350,000 kronor å kapitalbudgeten.

Utskottet, som i utlåtande denna dag tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag såvitt angår anslag å kapitalbudgeten för här ifrågavarande ändamål, har icke funnit anledning till erinran mot det nu äskade anslaget.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

52:o) **Handelsflottans pensionsanstalt: Avlöningar. Handelsflottans pensionsanstalt: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 58 och 59, sid. 154) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Handelsflottans pensionsanstalt: Avlöningar* ett förslagsanslag av 12,800 kronor;

b) till *Handelsflottans pensionsanstalt: Omkostnader* ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

53:o) **Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 60, sid. 154—160) att till Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 101,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 101,000 kronor.

Departementschefens förslag innebär, att arvodet till ingenjören vid skeppsprovninganstalten måtte höjas med 600 kronor till 6,000 kronor, vilken avlöningsförbättring anses kunna rymmas inom det i avlöningsstaten för arvodet fastställda beloppet.

Utskottet. Den föreslagna höjningen av arvodet till ingenjören vid skeppsprovninganstalten tillstyrkes av utskottet ävensom den äskade medelsanvisningen för nästa budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 101,000 kronor.

54:o) **Statens skeppsprovninganstalt: Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, sid. 160—162), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 4,000 kronor, avseende övriga utgifter, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skeppsprovninganstalt: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 40,800 kronor.

55:o) **Statens isbrytarverksamhet: Avlöningar. Statens isbrytarverksamhet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 62 och 63, sid. 162 och 163), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära oförändrade belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Statens isbrytarverksamhet: Avlöningar* ett förslagsanslag av 130,000 kronor;

b) till *Statens isbrytarverksamhet: Omkostnader* ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

56:o) **Sjöhistoriska museet: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, sid. 163—167), vilket i förhållande till det för innevarande

budgetår anvisade anslaget innebär en för möjliggörande av vissa avlöningsförhöjningar föranledd ökning med 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sjöhistoriska museet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t	kronor 11,200
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 39,900
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 4,200
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 55,300;	

b) till *Sjöhistoriska museet*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 55,300 kronor.

57:o) **Sjöhistoriska museet: Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, sid. 167 och 168), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 2,000 kronor, avseende expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöhistoriska museet: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 14,000 kronor.

58:o) **Sjöhistoriska museet: Underhåll av samlingarna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, sid. 168 och 169), som innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöhistoriska museet: Underhåll av samlingarna* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 3,000 kronor.

59:o) **Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, sid. 169 och 170), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 356,000 kronor.

60:o) Läkareundersökning av sjöfolk. I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68, sid. 170 och 171), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en av belastningen å anslaget för-
anledd minskning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Läkareundersökning av sjöfolk* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 35,000 kronor.

61:o) Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, sid. 171—173), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

62:o) Bidrag till handelshögskolan i Stockholm. Bidrag till handelshögskolan i Göteborg. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 70 och 71, sid. 173 och 174), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) såsom *Bidrag till handelshögskolan i Stockholm* ett anslag av 45,000 kronor;

b) såsom *Bidrag till handelshögskolan i Göteborg* ett anslag av 30,000 kronor.

63:o) Exportstipendier och handelsstudiestipendier. För innevarande budgetår har med hänsyn till förefintlig reservation något anslag för ändamålet icke anvisats. För att medel för utdelande av nya exportstipendier skola finnas tillgängliga, därest förhållandena skulle möjliggöra upptagandet av ny exportstipendiatverksamhet, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, sid. 174 och 175) hemställa,

att riksdagen må till *Exportstipendier och handelsstudiestipendier* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 6,000 kronor.

64:o) **Bidrag till upprätthållande av svensk-internationella pressbyråns verksamhet.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, sid. 175—177), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till upprätthållande av svensk-internationella pressbyråns verksamhet* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 15,000 kronor.

65:o) **Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, sid. 177—179), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 2,000 kronor, med vilket belopp bidraget till handelskammaren i Sydney ansetts kunna sänkas, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 94,000 kronor.

Patent- och registreringsväsendet m. m.

66:o) **Patent- och registreringsverket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 75, sid. 179—198) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för patent- och registreringsverket;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för patent- och registreringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Patent- och registreringsverket: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 1,416,500 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1,330,600 kronor.

Departementschefen har framhållit, att den sedan år 1936 tämligen konstanta och under de båda senast förflutna budgetåren särskilt framträdande stegringen av balansen av ineliggande patentansökningar icke längre bör, till men för näringslivet, få ohämmat fortgå. Då stegringen väsentligen orsakats av att antalet till patent- och registreringsverket inkommande ansökningar vuxit i ungefär motsvarande grad, samt en minskning i ansökningsfrekvensen icke med säkerhet är att motse, är departementschefen ense med

verket därom, att en ökning av den med behandlingen av dessa ansökningar sysselsatta personalen nu är ofrånkomlig.

Vad angår befattningshavarna å ordinarie stat tillstyrker departementschefen, att den nuvarande registratorsbefattningen i lönegraden A 14 indrages samt att en ny kontoristbefattning i lönegraden A 9 inrättas. Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän föreslås till följd härav minskad med i runt tal 5,400 kronor, därvid hänsyn tagits till att en byråingenjör å övergångsstat i A 21 numera erhållit avsked.

I fråga om den icke-ordinarie personalen innebär departementschefens förslag, att medel beräknas för avlöning av ytterligare dels tio tekniska ledamöter med placering i lönegraden Eo 22, dels två skrivbiträden i lönegraden Ex 2, dels två amanuenser i lönegraden Ex 16 och dels en expeditivakt i lönegraden Ex 2. Härjämte föreslås vissa omgrupperingar av de extra ordinarie och extra befattningshavarna i lägre lönegrader än den 21:a. I enlighet härmed bör anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal höjas med 79,300 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg föreslås höjd med 12,000 kronor.

Anslagshöjningen i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår skulle alltså utgöra 85,900 kronor.

Utskottet.

Vad beträffar departementschefens förslag om förstärkning av den extra ordinarie personalen hos ämbetsverket synes detsamma väl motiverat och tillstyrkes av utskottet. De av departementschefen föreslagna övriga ändringarna i personalförteckningen för patent- och registreringsverket tillstyrkas jämväl av utskottet.

Den verkställda beräkningen av anslaget i övrigt har utskottet lämnat utan erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för patent- och registreringsverket:

Personalförteckning.		
Befattning		Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 generaldirektör		C 12
3 byråchefer och ledamöter av besvärsavdelningen ..		A 30
5 byråchefer		A 30
17 byrådirektörer		A 28
13 förste byråingenjörer		A 26
12 förste byråingenjörer		A 24
1 bibliotekarie		A 24
1 sekreterare		A 24
1 kamrerare		A 22
3 notarier		A 21
1 föreståndare för varumärkesgranskningen		A 14

Befattning	Lönegrad
2 kansliskrivare	A 11
2 kontorister	A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	A 8
1 förrådsförman	A 7
1 förste expeditionsvakt	A 7
6 kanslibiträden	A 7
5 expeditionsvakter	A 5
18 kontorsbiträden	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

1 byråchef och ledamot av besvärsavdelningen	Eo 30
28 tekniska ledamöter	Eo 22
1 notarie	Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för patent- och registreringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 737,200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 494,300
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 185,000
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 1,416,500;	

c) till *Patent- och registreringsverket*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 1,416,500 kronor.

67:o) **Patent- och registreringsverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, sid. 198—202), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning av utgifterna med 26,500 kronor och en ökning av de särskilda uppbördsmedlen med 8,000 kronor, medförande en höjning av anslaget med 18,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Patent- och registreringsverket*: *Omkostnader* för budgetåret 1934/44 anvisa ett förslagsanslag av 257,500 kronor.

68:o) **Granskningsnämnden för vissa patentansökningar m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 77) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

69:o) **Statens uppfinnarnämnd: Administrationskostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 78, sid. 203—206), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 2,400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfinnarnämnd: Administrationskostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 49,400 kronor.

70:o) **Statens uppfinnarnämnd: Undersöknings- och försökskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, sid. 206 och 207), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfinnarnämnd: Undersöknings- och försökskostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

71:o) **Bidrag till uppfinnarekontoret.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80, sid. 207 och 208), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till uppfinnarekontoret* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

72:o) **Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, sid. 208 och 209) får utskottet under erinran, att för innevarande budgetår anvisats för ändamålet ett anslag av 115,000 kronor, hemställa,

att riksdagen må till *Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

73:o) **Avsättning till försäkringsinspektionens fond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, sid. 209—212) och under erinran, att i riksstatens utgiftssida uppföres årligen för avsättning till ifrågavarande fond ett anslag av enahanda storlek som det belopp, vilket samma år redovisas under inkomstiteln »Bidrag till försäkringsinspektionen», får utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot den verkställda beräkningen av staten för försäkringsinspektionen, hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Stat.

Utgifter.

Avlöningar.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 111,500	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t . . . . . »	6,600	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . . . . . »	24,200	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	18,500	
5. Barntillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	500	
6. Kristillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	20,000	kronor 181,300

Om kostnader.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i> . . . . . kronor	1,000	
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	4,000	
3. Expenser, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	16,700	
4. Hyror, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	17,200	
5. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	7,000	kronor 45,900
		Summa kronor 227,200

Särskilda uppbördsmedel.

Registreringsavgifter, <i>förslagsvis</i> . . . . . kronor	900	
Försålda publikationer, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	100	
Hyresmedel . . . . . »	600	kronor 1,600
		Nettoutgift kronor 225,600;

b) såsom *Avsättning till försäkringsinspektionens fond* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 220,000 kronor.

Diverse.

74:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond. Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lotsstyrelsens delfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågavarande ändamål (punkterna 83 och 84) avgiver utskottet denna dag särskilt utlåtande, vilket härmed

anmäles.

75:o) **Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten. Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 85 och 86, sid. 213 och 214), vilka innebära förändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) såsom *Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten* ett förslagsanslag av 5,000 kronor;

b) såsom *Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern* ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

76:o) **Avsättning till fonden för idrottens främjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 87, sid. 214—216) att till Avsättning till fonden för idrottens främjande för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 1,300,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1,500,000 kronor.

I förslaget till riksstat för nästa budgetår upptages inkomstposten Tipsmedel till 5,500,000 kronor. Enligt de av 1939 års lagtima riksdag godkända principerna för fördelning av dessa inkomster — innebärande att av den tillgängliga behållningen av Aktiebolaget tipstjänsts verksamhet skulle 50 procent tillföras fonden för idrottens främjande, 20 procent reserveras för främjande av friluftslivet samt 30 procent användas för allmänt budgetära ändamål — skulle alltså till fonden för idrottens främjande föras 2,750,000 kronor. Liksom under innevarande budgetår synes departementschefen emellertid under budgetåret 1943/44 en begränsning av medelsanvisningen för detta ändamål böra ske. Vid utgången av budgetåret 1941/42 fanns i fonden en behållning om i runt tal 2,000 kronor. De under innevarande budgetår disponibla medlen härleda sig alltså i huvudsak från det till 1,500,000 kronor fastställda avsättningsanslaget för budgetåret. Även med iakttagande av stor sparsamhet med medelstilldelningen torde ingen mera nämnvärd behållning vara att

förvänta vid budgetårets utgång. Med hänsyn härtill kunde det, framhåller departementschefen, synas rimligt, att fonden under nästa budgetår tillfördes åtminstone ett lika stort belopp som under det nu löpande. Då emellertid en medelstildelning av ännu något mera begränsad storleksordning torde vara tillräcklig för att den hittills med understöd ur fonden bedrivna verksamheten skall kunna nödtorftigt upprätthållas, har departementschefen ansett sig i nuvarande statsfinansiella läge böra föreslå, att avsättningsanslaget för nästa budgetår bestämmes till allenast 1,300,000 kronor.

I likhet med departementschefen anser utskottet en begränsning av medelsanvisningen för idrottens främjande böra i förhandenvarande läge ske. Mot storleken av det äskade avsättningsanslaget har utskottet icke något att erinra.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för idrottens främjande* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 1,300,000 kronor.

77:o) **Avsättning till fonden för friluftslivets främjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 88, sid. 216 och 217) att till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 750,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 750,000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att enligt vad han inhämtat läser chefen för socialdepartementet icke vara beredd att förorda framläggande vid nu instundande riksdag av ett på fritidsutredningens betänkande grundat förslag angående inrättande av en särskild fond för husmoderssemesterns främjande. Vid sådant förhållande torde, framhåller departementschefen, fonden för friluftslivets främjande böra beräknas även under nästkommande budgetår bliva belastad med utgifter jämväl för beredande av semestervistelse åt husmödrar. Vid uppskattningen av medelsbehovet för verksamheten i dess helhet är att märka, att med tillämpning av de vid 1939 års lagtima riksdag godkända principerna fonden skulle för nästa budgetår tillföras 20 procent av 5,500,000 kronor, till vilket belopp inkomstposten Tipsmedel beräknats i förslaget till riksstat för samma budgetår, eller således 1,100,000 kronor. I nuvarande statsfinansiella läge synes departementschefen en reduktion av detta belopp vara av behovet påkallad. Därest verksamheten skall kunna upprätthållas i någorlunda tillfredsställande omfattning, anser departementschefen dock, att medelsanvisningen ej bör bestämmas lägre än statens fritidsnämnd föreslagit eller till 750,000 kronor.

Utskottet finner i likhet med departementschefen att, om här ifrågavarande verksamhet skall kunna uppehållas i någorlunda tillfredsställande omfatt-

Utskottet.

ning, anslaget icke bör bestämmas lägre än till 750,000 kronor, vilket belopp alltså tillstyrkes av utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för friluftslivets främjande* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 750,000 kronor.

78:o) Avsättning till lotterimedelsfonden. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 89, sid. 217 och 218) att till Avsättning till lotterimedelsfonden för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 4,500,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 5,000,000 kronor.

I förslaget till riksstat för nästa budgetår har inkomsten av lotterimedel beräknats till 26,500,000 kronor. Enligt de av 1938 års riksdag godkända grunderna för medlens fördelning skulle av detta belopp hälften eller 13,250,000 kronor tillfalla lotterimedelsfonden och andra hälften den allmänna budgeten. Det statsfinansiella läget motiverar enligt departementschefens mening dock även nu, liksom tidigare under krisen, en jämkning i denna fördelningsgrund till förmån för den allmänna budgeten. De ändamål, vilka tillgodoses av medel ur lotterimedelsfonden, äro dels sådana, som betinga en årligen återkommande bidragstilldelning, dels ock ändamål av mera tillfällig art. För den förra kategorien kan medelsbehovet under innevarande budgetår uppskattas till något mer än 3,800,000 kronor. Då en allenast obetydlig reservation förefanns i fonden vid utgången av budgetåret 1941/42, står alltså, sedan fonden tillförts det för innevarande budgetår anvisade avsättningsanslaget å 5,000,000 kronor, ett belopp av omkring 1,200,000 kronor till förfogande för tillfälliga ändamål. Med hänsyn till bidragsbehovet och vid en jämförelse med bidragsverksamheten under åren närmast före krisen måste detta belopp anses mycket knappt tilltaget. Den statsfinansiella situationen manar emellertid till en om möjligt ytterligare skärpt sparsamhet vid tilldelningen av medel ur fonden under nästa budgetår. På grund härav föreslår departementschefen, att avsättningsanslaget för sistnämnda budgetår bestämes till 4,500,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet vill erinra om, att utskottet vid föregående års riksdag vid behandlingen av motsvarande anslagsfråga för innevarande budgetår uttalade, att det av redovisningen över anslagets disposition syntes framgå, att de mindre städernas och landsbygdens berättigade anspråk på stöd för kulturell verksamhet icke kunnat på grund av anslagets begränsning i tillräcklig grad tillgodoses. Det framstode emellertid för utskottet som en angelägenhet av vikt, att detta i fortsättningen bleve möjligt. Därest så icke kunde ske inom ramen för det då äskade anslaget, förutsatte utskottet, att Kungl. Maj:t

skulle förelägga riksdagen förslag, ägnat att i möjligaste mån tillgodose det av utskottet uttalade önskemålet.

De skäl, som föranledde utskottet att avgiva nämnda yttrande, föreligga i sak alltjämt. Med hänsyn emellertid till den statsfinansiella situationen vill utskottet icke nu frångå Kungl. Maj:ts föreliggande förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avsättning till lotterimedelsfonden* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 4,500,000 kronor.

79:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90, sid. 218 och 219), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 45,000 kronor, beroende på inom handelsdepartementets verksamhetsområde pågående och planerade omfattande utredningsarbeten, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 125,000 kronor.

80:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91, sid. 219) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

81:o) **Dyrtdistillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 92 och 93, sid. 219) hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa
- a) till *Dyrtdistillägg åt befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 3,000 kronor;
  - b) till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

82:o) **Kristillägg.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 94) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 26 mars 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Gränebo, Torsten Ström, Lindström, Sven Larsson, Andrén, Karl Andersson, friherre De Geer, Gillström, Ekströmer* och *Ohlin*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Ward, Holmdahl, Andersson* i Södergård, *Nilsson* i Steneberg, *Lindholm, Lundberg* i Hälsingborg, *Åkerström* och *Olsson* i Kullenbergstorp.
